

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne (în continuare – MAI)

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, constituie o prioritate națională prevăzută în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 acțiunea 40 din Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate” Clusterul 1 și acțiunea nr. 69 din Capitolul 14 „Politica de transport” Clusterul 4 „Agenda verde de conectivitate sustenabilă”, în special ce vizează, transpunerea Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră (text cu relevanță pentru SEE).

De asemenea, temeiul legal pentru elaborarea proiectului actului normativ îl constituie Legea nr. 287/2022 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul cu privire la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (*în continuare - EUCARIS*) și la Protocolul de modificare a Tratatului referitor la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Îmbunătățirea siguranței rutiere reprezintă un obiectiv prioritar atât pentru politicile Uniunii în domeniul transporturilor, precum și pentru politicile Republicii Moldova, context în care, Constituția Republicii Moldova consacră prin articolul 140¹ aderarea la tratatele constitutive și la actele de revizuire a tratatelor constitutive ale Uniunii Europene.

Parcursul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, pe lângă celelalte priorități, stabilește și o politică de îmbunătățire a siguranței rutiere, având ca obiectiv reducerea accidentelor rutiere soldate cu decese, vătămări corporale sau daune materiale.

Prin urmare, un element important al acestei politici îl constituie aplicarea consecventă a sancțiunilor pentru încălcările normelor de circulație săvârșite de către conducătorii auto, care pun în pericol în mod semnificativ siguranța rutieră.

Lipsa unor mecanisme la nivel național în ceea ce privește identificarea și documentarea conducătorilor de vehicule înmatriculate în alte state, cu care au fost săvârșite încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră pe teritoriul Republicii Moldova, când încălcările au fost constatate cu mijloace tehnice certificate sau omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate, verificate metrologic sau etalonate, în conformitate cu prevederile actelor normative aplicabile, care funcționează în regim automatizat duce la imposibilitatea aplicării sancțiunilor pentru încălcările săvârșite, dar și diminuează din aspectul preventiv sau de responsabilizare al contravenienților.

În Republica Moldova, în prezent nu există norme speciale privind schimbul transfrontalier de informații referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.

Pentru a facilita un proces de colaborare în domeniul de reflecție, Republica Moldova a semnat acorduri bilaterale cu statele limitrofe, cum ar fi România și Ucraina, pentru a consolida cooperarea în combaterea infracțiunilor rutiere și asigurarea siguranței rutiere. Aceste acorduri includ adesea dispoziții privind asistența reciprocă și schimbul de informații legate de încălcările normelor de circulație. Schimbul de informații se desfășoară în conformitate cu dispozițiile legale care protejează datele cu caracter personal și asigură respectarea drepturilor persoanelor fizice.

La modul practic, atunci când se detectează o încălcare a normelor de circulație rutieră prin mijloace tehnice, funcționarul responsabil inițiază procedura de constatare corespunzătoare. Cu toate acestea, în absența unor norme specifice privind schimbul transfrontalier de informații referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, foarte adesea procedurile contravenționale sunt încetate în condițiile prevăzute la articolul 441 alineatul (1) litera (f) din Codul contravențional, pe motivul neidentificării făptuitorului și/sau expirării termenului de prescripție (18 luni).

Prin urmare, Republica Moldova a inițiat oficial aderarea sa la Sistemul european de informații privind autovehiculele și permisele de conducere (EUCARIS), fiind adoptată Legea nr. 287/2022 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul cu privire la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS) și la Protocolul de modificare a Tratatului referitor la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS).

Actualmente este demarat procesul de finalizare a aranjamentelor juridice și tehnice necesare pentru operaționalizarea deplină a participării Republicii Moldova la

EUCARIS. Aceasta include desemnarea Agenției Servicii Publice ca autoritate națională responsabilă de gestionarea datelor privind vehiculele și permisele de conducere, precum și a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pentru a supraveghea respectarea reglementărilor privind protecția datelor.

Odată pusă în aplicare pe deplin, participarea Moldovei la EUCARIS va consolida cooperarea transfrontalieră în ceea ce privește înmatricularea vehiculelor și acordarea permiselor de conducere, contribuind la îmbunătățirea siguranței rutiere și la prevenirea fraudelor legate de vehicule.

Astfel, aplicarea prezentului Regulament, de rând cu mecanismele prevăzute din Directivă, urmărește să garanteze că este asigurată constatarea și examinarea eficientă a încălcărilor normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, aplicarea unui tratament egal tuturor conducătorilor auto indiferent de statul membru în care este înmatriculat vehiculul.

În acest scop, se impune utilizarea unui sistem de schimb transfrontalier de informații privind anumite încălcări identificate, indiferent de natura contravențională sau penală a acestora în temeiul dreptului statelor membre implicate, care să autorizeze statului membru în care s-a săvârșit încălcarea acces la datele privind înmatricularea vehiculului de la statul membru de înmatriculare.

Respectiv, un schimb transfrontalier de date mai eficient, cu privire la înmatricularea vehiculului, care să faciliteze identificarea persoanelor suspectate de săvârșirea încălcărilor normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, ar putea spori efectul disuasiv și ar putea determina un comportament mai prudent al persoanelor care conduc vehicule înmatriculate în alt stat membru decât statul membru în care s-a săvârșit încălcarea, prevenind astfel accidente rutiere, decese, vătămările, dar și deteriorarea bunurilor cauzate ca urmare a accidentelor rutiere.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul prezentului proiect constă în asigurarea unui nivel ridicat de protecție pentru toți utilizatorii drumurilor atât din Republica Moldova cât și din Uniunea Europeană, prin facilitarea schimbului transfrontalier de informații și asistența reciprocă privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, atunci când aceste încălcări sunt săvârșite cu un vehicul înmatriculat în alt stat membru decât cel în care s-a săvârșit încălcarea.

Încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră care cad sub incidența prezentului proiect nu fac obiectul unui tratament uniform în Republica Moldova în raport cu statele membre.

Deși în Republica Moldova unele încălcări se consideră a fi încălcări de natură „contravențională”, aceleași încălcări în unele state membre sau participante la schimbul transfrontalier le califică drept fapte „penale”.

Astfel, încălcările prevăzute în prezentul regulament sunt aplicate conform cadrului normativ național indiferent de modul în care sunt încadrate încălcările respective în dreptul intern al altor state.

Totodată, prin prezentul proiect, sunt descrise procedurile de acordare a asistenței reciproce între statele membre privind autorizarea accesului la datele privind înmatricularea vehiculului, în scopul îmbunătățirii schimbului de informații și al accelerării procedurilor în vigoare. În acest scop, accesul la Sistemul european de informare privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS) este obligator

pentru Republica Moldova în ceea ce privește datele privind înmatricularea vehiculului.

Prin asistența reciprocă, autoritățile naționale ale statelor membre, prin intermediul punctelor naționale de contact sprijină reciproc autoritățile care solicită ajutor la identificarea proprietarului, deținătorului vehiculului sau utilizatorului final al vehiculului implicat sau persoana identificată în alt mod, suspectată de săvârșirea unei încălcări a normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, pentru a transmite informații persoanei respective cu privire la procedurile aplicabile și la consecințele juridice ale încălcării în temeiul dreptului statului membru.

Transmiterea informațiilor referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră sunt realizate în limba documentelor de înmatriculare sau în limba pe care, în modul cel mai probabil, persoana vizată o înțelege, pentru a asigura înțelegerea clară de către aceasta din urmă a informațiilor care i se comunică.

Prin procedurile descrise se asigură că, doar persoana vizată este informată despre încălcarea imputată, și nu o terță parte. În acest scop, se recurge la înțelegeri detaliate similare celor adoptate pentru acest scop în Republica Moldova, inclusiv la modalități precum, transmiterea prin scrisori recomandate.

Acest lucru va permite persoanei vizate să răspundă la informații în mod adecvat, în special solicitând informații suplimentare, achitând amenda aplicată sau exercitându-și dreptul la apărare, în special în cazul în care s-a produs o eroare de identificare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

O mai strânsă cooperare între autoritățile de aplicare a legii este însoțită de respectarea drepturilor fundamentale, în special a dreptului la viață privată și la protecția datelor cu caracter personal, garantate prin modalități speciale de protecție a datelor.

Respectivele modalități țin cont de natura specifică a accesului transfrontalier online la bazele de date. Astfel, este necesar ca aplicațiile informatice care urmează să fie aplicabile să permită realizarea schimburilor de informații în condiții de siguranță și să asigure confidențialitatea datelor transmise.

Datele colectate sunt utilizate doar în scopul identificării și responsabilizării persoanei care la momentul comiterii încălcării, se afla la volanul autovehiculului.

Opțiunea selectată pentru proiectul de act normativ a fost considerată cea mai viabilă datorită faptului că oferă o soluție integrată, coerentă și eficientă pentru procesul de constatare a contravențiilor din traficul rutier, abordând atât aspectele de gestionare organizațională, de management, atribuții, cât și cele de resurse umane.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prin aprobarea prezentului proiect se asigură că toate drepturile fundamentale și principiile recunoscute în Constituția Republicii Moldova sunt garantate, inclusiv dreptul la libera circulație în condiții de siguranță, dreptul la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare.

Din perspectiva atribuțiilor agenților constataatori, proiectul va contribui la îmbunătățirea calității serviciilor, va asigura un răspuns mai prompt și eficient la diverse încălcări care pot afecta atât statul și sectorul public.

Acest deziderat va răspunde la anumite situații care necesită o intervenție calificată și rapidă pentru a preveni accidentele rutiere, pierderi materiale și umane, asigurând siguranța în trafic și protejând cetățenii.

Implementarea proiectului contribuie la îmbunătățirea cooperării internaționale pentru siguranța cetățenilor prin aderarea la EUCARIS facilitează schimbul de informații cu alte state membre ale UE, ceea ce înseamnă combaterea mai eficientă a fraudelor legate de vehicule și posibilitatea de a identifica mai rapid și precis persoanele care încalcă legea.

Totodată, alinierea Republicii Moldova la standardele europene presupune că, cetățenii vor beneficia de norme și practici similare celor din UE, ceea ce înseamnă protecție juridică mai robustă, transparență în procesul contravențional și sporirea nivelului de încredere în instituțiile statului.

4.2 Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Cu referire la instituirea punctului național de contact în cadrul Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, etapa inițială nu implică cheltuieli adiționale sau alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, ținându-se cont de faptul că alte sarcini și atribuții decât cele reglementate la moment nu se impun și nu se modifică în esență structura și efectivul-limită ale Inspectoratului General al Poliției.

Prezentul proiect, constituie o prioritate prevăzută în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 acțiunea 40 din Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate” Clusterul 1 și acțiunea nr. 69 din Capitolul 14 „Politica de transport” Clusterul 4 „Agenda verde de conectivitate sustenabilă”, în special ce vizează, transpunerea Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră (text cu relevanță pentru SEE).

Potrivit acțiunii 40 din Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate” Clusterul 1 din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, este prevăzută „Elaborarea și aprobarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la facilitarea schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră”, fiind prevăzute pentru anul 2025 alocații în sumă de 66,8 mii lei.

De asemenea, în conformitate cu acțiunea 69 din Capitolul 14 „Politica de transport” Clusterul 4 din Programul enunțat, pentru asigurarea elaborării și aprobării proiectului hotărârii de Guvern cu privire la facilitarea schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, au fost prevăzute pentru anul 2025 alocații în suma de 189,08 mii lei.

Ulterior, după aprobarea actului normativ ce vizează interoperabilitatea sistemelor cu platforma informatică EUCARIS, se va elabora Caietul de sarcini, care va reflecta specificațiile tehnice în baza cărora se va realiza estimarea costurilor.

Astfel, calcularea și estimarea costurilor privind administrarea, mentenanța și dezvoltarea unui *tool tehnic* intermediază comunicarea pe de o parte, între sistemele informaționale Registrul de stat al vehiculelor (RSV) și Registrul de stat al conducătorilor de vehicule (RSCV), deținute de Agenția Servicii Publice și Registrul de stat al contravențiilor (REC) deținut de Serviciul Tehnologii Informaționale al

Ministerului Afacerilor Interne prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, iar pe de altă parte cu platforma informatică EUCARIS.

Pentru realizarea prevederilor prezentei hotărâri, pot fi utilizate resursele financiare alocate din contul și în limitele mijloacelor financiare aprobate anual în bugetul Ministerului Afacerilor Interne, Agenției Servicii Publice și Instituției Publice „Agenția de Guvernare Electronică”, precum și din alte surse prevăzute de legislație, prin atragerea donatorilor și partenerilor externi.

De asemenea, urmare a operaționalizării complete a sistemului, când se vor obține date suplimentare privind utilizarea și specificațiile tehnice ale acestuia, posesorul urmează să estimeze și să prezinte Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” resursele TI necesare pentru găzduirea componentelor platformei informatice EUCARISSI pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) pentru 6, 12 și 18 luni.

Totodată, posesorul va încheia cu Administratorul tehnic Acordul privind administrarea tehnică și menținerea platformei, care va include activitățile minime precum și volumul acestora.

În baza estimărilor se vor planifica și se vor aloca resursele TI necesare, iar în baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrare tehnică, care urmează a fi acoperite din bugetul de stat, prin intermediul granturilor oferite Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, de către fondator.

Prin urmare, alte cheltuieli legate de instruirea specialiștilor punctului național de contact se vor efectua din contul și în limitele mijloacelor financiare aprobate anual în bugetul Ministerului Afacerilor Interne, precum și din alte surse prevăzute de legislație.

4.3 Impactul asupra sectorului privat

Prezentul proiect respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în Constituția Republicii Moldova, precum și de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, inclusiv dreptul la respectarea vieții private și de familie și la protecția datelor cu caracter personal, dreptul la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare.

Din perspectiva atribuțiilor agenților constatori, proiectul va contribui la îmbunătățirea calității serviciilor, va asigura un răspuns mai prompt și eficient la diverse încălcări care pot afecta atât statul, cât și companiile private.

Acest aspect va contribui la menținerea siguranței participanților la traficul rutier, în cazul anumitor situații care necesită intervenție rapidă, iar o capacitate de răspuns îmbunătățită va contribui la minimizarea pierderilor materiale și umane, asigurând siguranța în trafic și protejând investițiile private, ceea ce influențează în mod direct mediul de afaceri.

O comunitate mai sigură și mai bine pregătită pentru a răspunde la siguranța traficului rutier este atractivă pentru investiții și dezvoltarea infrastructurii rutiere, ceea ce va avea un efect pozitiv pe termen lung asupra sectorului privat.

Implementarea unui sistem transfrontalier de informații privind încălcările de circulație rutieră, facilitează sancționarea contraveniențelor și responsabilizarea acestora, asigură protecția bunurilor și reducerea daunelor materiale prin prevenirea accidentelor, care înseamnă nu doar evitarea pierderii de vieți omenești, ci și limitarea pagubelor materiale suferite de cetățeni.

4.4 Impactul social

Proiectul va îmbunătăți considerabil calitatea vieții cetățenilor prin o mai bună gestionare a traficului rutier și sporirea nivelului de siguranță pentru toți participanții la trafic.

Totodată, proiectul va îmbunătăți calitatea acțiunilor preventive, fapt care va reduce nivelul de stres și anxietate al populației, oferindu-le cetățenilor siguranța și încrederea că vor beneficia de sprijin atunci când se vor afla pe drumurile publice.

Aceasta va crea un sentiment sigur și stabil în comunitate, contribuind la o viață mai liniștită și mai satisfăcătoare pentru cetățeni.

Implementarea proiectului ca contribui la:

1. Creșterea siguranței rutiere pentru toți participanții la trafic, acesta fiind obiectivul principal în vederea reducerii numărului de accidente rutiere, a deceselor și vătămărilor corporale, respectiv, implementarea unui sistem eficient de sancționare a contraveniențelor va duce la un comportament mai responsabil în trafic.

2. Tratat egal pentru toți conducătorii auto (rezidenți și nerezidenți) care prezumă că toți cetățenii Republicii Moldova vor beneficia de un sistem echitabil, în care toți conducătorii auto, indiferent de țara de înmatriculare a vehiculului, vor fi trași la răspundere în mod nediscriminatoriu pentru încălcările săvârșite.

3. Prevenirea accidentelor prin descurajarea comportamentului riscant prin aplicarea sancțiunilor și posibilitatea reală de identificare a făptuitorilor, inclusiv a celor care conduc vehicule înmatriculate în alte state, va crește efectul preventiv și va reduce comportamentul abuziv sau neglijent în trafic.

4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prin proiectul înaintat nu va fi afectat domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Totodată, prin proiect se asigură continuarea aplicării unor măsuri riguroase de protecție, transparență și securitate. Acest demers va întări încrederea publicului în serviciile poliției de patrulare rutieră și va asigura că datele personale sunt tratate cu respectul și protecția necesară.

Prelucrarea datelor cu caracter personal prevăzută de prezentul proiect este necesară și adecvată pentru atingerea obiectivelor legitime urmărite de Directiva (UE) 2015/413 în domeniul siguranței rutiere, și anume de a asigura un nivel ridicat de protecție pentru toți utilizatorii drumurilor din Uniunea Europeană, prin facilitarea schimbului transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră și prin aplicarea sancțiunilor și nu depășește ceea ce este adecvat și necesar pentru atingerea obiectivelor menționate.

Evaluarea impactului asupra protecției datelor cu caracter personal în contextul prelucrării transfrontaliere a datelor privind încălcările normelor de circulație:

1. Introducere

Evaluarea impactului asupra protecției datelor cu caracter personal este elaborată în conformitate cu art. 35 din Legea nr. 195/2024 și vizează procesul de prelucrare transfrontalieră a datelor efectuat în temeiul Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.

2. Descrierea operațiunilor de prelucrare și a scopurilor

2.1. Operațiunile de prelucrare includ:

a) Colectarea, stocarea și transmiterea datelor privind vehiculele și conducătorii auto implicați în încălcări ale normelor de circulație săvârșite în afara teritoriului național;

b) Schimbul de informații între punctul național de contact și punctele naționale de contact ale statelor membre ale UE sau statelor participante, prin intermediul platformei informatice EUCARIS;

c) Consultarea Registrului de stat al vehiculelor (RSV), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1047/1999 și Registrului de stat al conducătorilor de vehicule (RSCV), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1058/2002;

d) Identificarea persoanelor responsabile și transmiterea notificărilor privind contravențiile;

e) Eventual, asistența reciprocă în aplicarea sancțiunilor.

2.2. Scopurile prelucrării:

a) Facilitarea cooperării internaționale în domeniul siguranței rutiere;

b) Creșterea eficienței aplicării legislației contravenționale și penale;

c) Prevenirea și descurajarea încălcărilor transfrontaliere;

d) Respectarea obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova în domeniul schimbului de date.

3. Evaluarea necesității și proporționalității

Prelucrarea datelor cu caracter personal este:

a) Necesară pentru executarea unei sarcini realizate în interes public și în exercitarea unei autorități publice cu care este investit operatorul (art. 6 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 195/2024);

b) Proporțională, întrucât sunt colectate și prelucrate doar date strict necesare identificării contravenientului sau autorului încălcării și asigurării aplicării legii;

c) Reglementată prin acte normative naționale și tratate internaționale, cu garanții adecvate privind protecția datelor cu caracter personal.

4. Evaluarea riscurilor

Riscurile identificate:

a) Risc de acces neautorizat la datele despre vehicul sau datele despre conducătorul auto;

b) Risc de transmitere eronată a datelor către punctele naționale de contact ale statelor membre ale UE sau statelor participante omoloage;

c) Risc de prelucrare excesivă a datelor (exemplu: păstrarea datelor cu depășirea termenului de păstrare stabilit de actele normative);

d) Risc de pierdere sau compromitere a datelor în timpul transmiterii transfrontaliere;

e) Risc de afectare a drepturilor persoanelor vizate (exemplu: lipsa informării veridice, imposibilitatea exercitării drepturilor);

f) Risc asociat interoperabilității sau interconectării multiplelor sisteme informaționale naționale și internaționale.

5. Măsuri pentru reducerea riscurilor

Pentru diminuarea riscurilor identificate, se propun următoarele măsuri:

a) Implementarea canalelor de comunicare securizate (ex. VPN, criptare end-to-end);

b) Autentificarea în doi pași (utilizator + parolă + cod unic transmis prin SMS sau aplicație) pentru accesul la sistemele informaționale implicate, precum și menținerea unor registre de acces (loguri) care să permită auditarea ulterioară a activităților efectuate de utilizatori;

c) Limitarea accesului, fiind acordat accesul doar personalului autorizat în acest sens, pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu (în baza principiului „need-to-know”);

d) Reglementarea clară a duratei de păstrare a datelor și distrugerea acestora la expirarea termenului legal;

e) Asigurarea interoperabilității controlate între sistemele informaționale naționale (prin platforma de interoperabilitate MConnect) și europene (prin platforma informatică EUCARIS);

f) Informarea persoanelor vizate prin note de informare publice și/sau individuale;

g) Consultarea de către operatorul de date a opiniei responsabilului pentru protecția datelor cu caracter personal, sau după caz a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (*în continuare - CNPDCP*), pentru conformitate continuă și asigurarea că activitățile de prelucrare respectă în mod constant legislația privind protecția datelor cu caracter personal;

h) Stabilirea unor proceduri clare privind rectificarea, restricționarea și ștergerea datelor la cerere.

6. Conformitate și monitorizare

6.1. Prelucrarea este conformă cu Legea nr. 195/2024 (*în vigoare din 23.08.2026*), Legea nr. 133/2011 și reglementările internaționale cu relevanță;

6.2. Toate operațiunile sunt documentate și supuse auditului intern periodic;

6.3. Se vor efectua reevaluări ori de câte ori apar modificări relevante în sistemul de prelucrare sau în riscurile aferente;

6.4. Codurile de conduită aprobate de CNPDCP vor fi respectate și aplicabile.

7. Concluzie

Având în vedere măsurile de securitate și garanțiile instituționale descrise mai sus, se consideră că operațiunile de prelucrare implicate în schimbul transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație nu prezintă riscuri reziduale ridicate, respectiv, la necesitate se va asigura consultarea prealabilă a CNPDCP pentru suport și asistență pe palierul protecției datelor cu caracter personal, în vederea clarificării oricăror aspecte vizând aplicarea corectă a legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu presupune impact asupra echității și egalității de gen, în măsura în care, facilitarea schimbului transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările de circulație care afectează siguranța rutieră se aplică în măsură egală tuturor participanților la traficul rutier, care au admis încălcările respective.

4.5 Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6 Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul Regulamentului transpune parțial (art. 1- 5f, art. 5g alin. (1), (2), (6), art. 5h, art. 6 alin. (1) - (3), art. 7 și anexa) Directiva (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră (text cu relevanță pentru SEE), (CELEX: 32015L0413), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 68/9 din 13 martie 2015, cu

modificările ulterioare prin Directiva (UE) 2024/3237 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 decembrie 2024 de modificare a Directivei (UE) 2015/413 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32024L3237), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L, 2024/3237 din 30 decembrie 2024.

Obiectivul prezentului act juridic al UE, constă în asigurarea unui nivel ridicat de protecție pentru toți utilizatorii drumurilor din Uniunea Europeană, facilitând schimbul transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră și facilitând aplicarea sancțiunilor, atunci când încălcările respective sunt săvârșite cu un vehicul înmatriculat în alt stat membru decât statul membru în care s-a săvârșit încălcarea.

Prin prezentul proiect, sunt prevăzute unele reglementări care nu sunt statuate expres în actul juridic UE, acestea fiind referite la dispoziții de procedură internă, aplicabile conform actelor normative naționale, precum și prevederi de detaliere sau de conținut a unor mecanisme de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.

De asemenea, unele prevederi ale actului juridic al UE, cum ar fi: dispozițiile art. 5g (3) – (5), art. 6 (4), art. 7a – 14 nu pot constitui obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre ale UE, cât și obligații pe seama instituțiilor UE, ce nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea la UE. Astfel, aceste prevederi ale Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, sunt non-aplicabile.

Se menționează că, prevederile Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră nu au fost transpuse anterior în legislația națională, reprezentând o transpunere primară.

Întrucât prin proiectul vizat de act normativ se urmărește armonizarea legislației naționale cu legislația UE, a fost întocmit tabelul de concordanță.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Aprobarea proiectului constituie o prioritate națională prevăzută în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 acțiunea 40 din Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate” Clusterul 1 și acțiunea nr. 69 din Capitolul 14 „Politica de transport” Clusterul 4 „Agenda verde de conectivitate sustenabilă”, în ceea ce privește transpunerea Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră (text cu relevanță pentru SEE).

De asemenea, prevederile proiectului promovează interesele statului, în ceea ce privește realizarea prevederilor Legii nr. 287/2022 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul cu privire la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS) și la Protocolul de modificare a Tratatului

referitor la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS).

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Afacerilor Interne a publicat pe site-ul web oficial: www.particip.gov.md, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege. <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-schimbul-transfrontalier-de-informatii-si-asistenta-reciproca-referitoare-la-incalcarile-normelor-de-circulatie-care-afecteaza-siguranța-rutiera/14251>

Autoritățile implicate în procesul de avizare sunt:

Cancelaria de Stat;

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;

Ministerul Afacerilor Externe;

Ministerul Finanțelor;

Ministerul Justiției;

Procuratura Generală;

IP Agenția Servicii Publice;

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;

IP Agenția de Guvernare Electronică;

IP Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art. 35 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Raport de expertiză anticorupție nr. EHG25/10765 din 31.07.2025

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

La pct. 91 din proiectul Regulamentului

„În cazul în care, la expirarea termenului prevăzut la pct. 86, identitatea conducătorului auto nu este comunicată, autoritatea competentă poate iniția procedurile legale în privința proprietarului, deținătorului sau utilizatorului final al vehiculului, în conformitate cu actele normative aplicabile, persoana fiind prezumată răspunzătoare pentru fapta comisă.”

Obiecții:

Norma acordă un grad înalt de discreție autorității competente în ceea ce privește inițierea procedurilor legale în privința proprietarului, deținătorului sau utilizatorului final al vehiculului cu care a fost săvârșită încălcarea normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.

Astfel, în cazul necunoașterii identității conducătorului auto, inițierea procedurilor legale în privința proprietarului, deținătorului sau utilizatorului final al vehiculului auto este prevăzută, mai mult, ca un drept al autorității competente, decât ca obligație, deși aceasta este datoare și are toate pârghiile necesare în acest sens.

Formulările permissive ale competențelor agenților publici le oferă acestora discreția de a le utiliza după bunul lor plac, astfel încât să evite realizarea

obligățiilor ce ar trebui să le revină, în schimbul obținerii recompenselor necuvenite pentru a fi determinat să-și exercite obligațiile legale.

Concomitent, menționăm că în proiect lipsesc criteriile care ar permite stabilirea cazurilor în care autoritatea competentă „*este în drept*” sau „*poate*” și a celor în care este scuzată să nu inițieze procedurile legale în privința proprietarului, deținătorului sau utilizatorului final al vehiculului cu care a fost săvârșită încălcarea normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.

Recomandări:

Substituirea textului „poate iniția” cu textul „inițiază”.

Factori de risc:

- Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice;
- Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație

Riscuri de corupție:

Încurajarea sau facilitarea actelor de:

- corupere activă;
- corupere pasivă;
- trafic de influență;
- abuz de serviciu;
- conflict de interese și/sau favoritism;
- îmbogățire ilicită;
- influențare necorespunzătoare;
- nerespectare a regimului cadourilor - escrocherie

IV. Concluzia expertizei

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne, în scopul asigurării unui nivel ridicat de protecție pentru toți utilizatorii drumurilor atât din Republica Moldova cât și din Uniunea Europeană, prin facilitarea schimbului transfrontalier de informații și asistență reciprocă privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, atunci când aceste încălcări sunt săvârșite cu un vehicul înmatriculat în alt stat membru decât cel în care s-a săvârșit încălcarea.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la realizarea prevederilor Legii nr. 287/2022 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul cu privire la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS) și la Protocolul de modificare a Tratatului referitor la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS).

În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție:

- stabilirea unui drept al entității în loc de obligație;
- temeuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice.

În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecției și recomandării din prezentul raport de expertiză anticorupție.

Obiecțiile formulate în expertiza juridică nr. nr. 04/1-7996 din 08.08.2025 au fost menționate în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor, fiind acceptate și făcute modificările de rigoare.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

În conformitate cu prevederile alin. (3) art. 5g din Directiva (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, *până la 20 ianuarie 2026, Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru a stabili procedurile, conținutul și specificațiile tehnice ale aplicației informatice, inclusiv măsurile de securitate cibernetică pentru cererile și răspunsurile structurate electronic legate de articolul 3a alineatul (1) litera (a) și mijloacele de transmitere a informațiilor pentru gestionarea asistenței reciproce, inclusiv utilizarea unor modele uniforme și a unor proceduri, astfel cum se prevede la articolele 4, 5c, 5e și 5f. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 10a alineatul (2).*

Aceste prevederi au fost reglementate prin Directiva (UE) 2024/3237 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 decembrie 2024 de modificare a Directivei (UE) 2015/413 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, care au intrat în vigoare la 19 ianuarie 2025.

De asemenea, alin. (1) articolul 6 din Directiva (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, stabilește că, *până la 20 ianuarie 2029 și, ulterior, la fiecare patru ani, fiecare stat membru transmite Comisiei un raport privind aplicarea prezentei directive. Raportul conține date și statistici corespunzătoare fiecărui an calendaristic al perioadei de raportare.*

Aceste prevederi au fost transpuse în proiectul Regimentului cu privire la schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră (pct.117) care statuează că *autoritatea competentă a Republicii Moldova transmite Comisiei Europene, până la 20 ianuarie 2029 și ulterior o dată la fiecare patru ani, un raport privind aplicarea dispozițiilor referitoare la schimbul transfrontalier de informații și la asistența reciprocă în ceea ce privește încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.*

Reieșind din considerentul, Comisiei ia fost stabilit termenul de un an din momentul intrării în vigoare a reglementărilor (19.01.2024) pentru adoptarea actelor de punere în aplicare și stabilirea procedurilor, conținutul și specificațiile tehnice ale aplicației informatice EUCARIS, inclusiv măsurile de securitate cibernetică pentru cererile și răspunsurile structurate electronic și mijloacele de transmitere a informațiilor pentru gestionarea asistenței reciproce, inclusiv utilizarea unor modele uniforme și a unor proceduri, se consideră judicios ca prevederile prezentului act normativ să intre în vigoare la data de 20 ianuarie 2026, termenul în care noile prevederi ale Directivei vor fi operaționalizate.

Astfel, având în vedere că Republica Moldova până la data de 20 ianuarie 2026, va întreprinde măsurile tehnice pentru interconectarea și interoperabilitatea cu Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS), termen în care mecanismele operaționale vor deveni aplicabile Sistemului EUCARIS, prevederile prezentului Regulament vor fi deja aplicabile inclusiv din perspectiva amendamentelor operate.

Totodată, începând cu acest termen (20 ianuarie 2026), va decurge și termenul de trei ani, adică până la 20 ianuarie 2029 în care va fi asigurată evidența acțiunilor referitoare la schimbul transfrontalier de informații și la asistența reciprocă în ceea ce privește încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, care vor fi raportate Comisiei, respectiv, ulterior această raportare va avea loc în fiecare patru ani până la data de 20 ianuarie.

Urmare aprobării proiectului, urmează a fi operate modificări și aducerea în concordanță a actelor normative subsecvente proiectului propus.

Concomitent se evidențiază că faptul că, Capitolul IV din proiectul Regulamentului, stabilește procedurile de informare a persoanei vizate cu privire la demararea procedurii legale privind constatarea încălcărilor prevăzute la sbp. 6.1 – 6.18 din Regulament și aplicarea sancțiunii pentru săvârșirea acestor încălcări, iar procedura contravențională urmează a fi realizată în conformitate cu prevederile art. 374 Cod contravențional.

Această reglementare răspunde obiectivelor directivei transpuse, care urmărește asigurarea unui nivel ridicat de protecție a tuturor utilizatorilor drumurilor din Uniune și a aplicării unui tratament egal persoanelor în cauză prin raționalizarea procedurilor de asistență reciprocă între statele membre în cadrul investigării transfrontaliere a încălcărilor normelor de circulație care afectează siguranța rutieră și prin consolidarea protecției drepturilor fundamentale ale persoanelor vizate nerezidente în cazul în care încălcările respective sunt săvârșite cu un vehicul înmatriculat într-un stat membru diferit de statul membru în care a avut loc încălcarea, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele prezentei directive, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Actualmente, art. 443¹ din Codul contravențional, reglementează o procedură similară celei propuse în Regulament în cadrul Capitolului IV, însă, obiectul de reglementare a acestei proceduri este aplicabil doar pentru contravențiile prevăzute la:

- art. 236 – *Depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum;*

- art. 238 – *Încălcarea regulilor de oprire și neacordarea de prioritate pietonilor și altor participanți la traficul rutier;*

- art. 240 alin. (2) – *Neglijarea de către conducătorul de vehicul a semnalului de interdicere al semaforului sau a gestului de interdicere al agentului de circulație.*

În această ordine de idei, reieșind din considerentul că, prevederile art. 443¹ alin. (1) din Codul Contravențional, nu sunt aplicabile sbp. 6.1 – 6.18 din Regulament, până la intrarea în vigoare a prezentului Regulament (20 ianuarie 2026), urmează, a fi înaintate adițional propuneri în adresa Ministerului Justiției, prin care se va completa Codul contravențional, în măsura în care mecanismele să răspundă procedurilor propuse la Capitolul IV din proiectul Regulamentului.

În contextul punerii în aplicare a prevederilor proiectului actului normativ, Ministerul Afacerilor Interne, va elabora și prezenta Ministerului Justiției propuneri pentru modificarea Codului Contravențional, în vederea uniformizării cadrului normativ cu prevederile Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea prezentului proiect va genera integrarea actului normativ referitor la schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările de circulație care afectează siguranța rutieră în cadrul normativ existent și va implica actualizarea reglementărilor naționale și interne, monitorizarea implementării și comunicarea eficientă a modificărilor.

Acest proces va contribui la asigurarea unei aplicări eficiente și conforme a noilor reglementări, îmbunătățind astfel calitatea și eficiența schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.

Ministrul afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN